

Concluziile reclamantei

- Constatarea că, prin faptul că nu a asigurat transpunerea în dreptul valon a articolului 2 literele (f), (j) și (k) din Directiva 1999/31/CE a Consiliului din 26 aprilie 1999 privind depozitele de deșeuri ⁽¹⁾ și a punctului 4 litera C din anexa III la această directivă, Regatul Belgiei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul directivei;
- obligarea Regatului Belgiei la plata cheltuielilor de judecată.

Motivele și principalele argumente

Comisia Europeană invocă două motive în susținerea acțiunii formulate.

Pe de o parte, aceasta îi reproșează părâtului că nu a transpus în dreptul regiunii valone noțiunile „depozitare subterană”, „gaz generat de depozitul de deșeuri” și „eluat” prevăzute de articolul 2 literele (f), (j) și (k) din Directiva 1999/31/CE a Consiliului privind depozitele de deșeuri. Comisia insistă asupra importanței acestor noțiuni care, fiind noțiuni-cheie pentru aplicarea directivei, sunt reluate și la alte dispoziții adoptate în temeiul și potrivit acesteia.

Pe de altă parte, reclamanta critică faptul că dreptul valon nu conține nicio dispoziție referitoare la nivelurile de declanșare începând de la care se poate considera că depozitul de deșeuri are efecte adverse semnificative asupra calității apelor subterane. Or, punctul 4 litera C din anexa III la directivă, care prevede elaborarea unor asemenea dispoziții, ar avea o importanță majoră pentru asigurarea unui control efectiv al calității apelor subterane și, în consecință, pentru garantarea protecției mediului care constituie un obiectiv esențial al directivei.

⁽¹⁾ JO L 182, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 5, p. 94.

Acțiune introdusă la 1 aprilie 2009 — Comisia Comunităților Europene/Republica Italiană

(Cauza C-121/09)

(2009/C 141/51)

Limba de procedură: italiana

Părțile

Reclamantă: Comisia Comunităților Europene (reprezentanți: W. Wils și C. Cattabriga, agenți)

Părâtă: Republica Italiană

Concluziile reclamantei

- Constatarea faptului că Republica Italiană nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 7 din Directiva 90/314/CEE ⁽¹⁾;
- obligarea Republicii Italiene la plata cheltuielilor de judecată.

Motivele și principalele argumente

1. Prin faptul că a stabilit un termen de trei luni care trebuie să curgă de la data prevăzută pentru încheierea călătoriei în scopul introducerii unei cereri de intervenție la Fondul de garanție de către consumatorul pachetului turistic, Republica Italiană nu și-a îndeplinit obligațiile impuse de articolul 7 din Directiva 90/314.
2. Articolul 7 din Directiva 90/314 prevede că organizatorul și/sau detailistul parte contractantă trebuie să aducă garanții suficiente pentru a asigura, în caz de insolvență, rambursarea sumelor achitate de consumator și repatrierea acestuia. Potrivit interpretării date de jurisprudența comunitară, această dispoziție impune statelor o obligație de rezultat, care presupune atribuirea în favoarea celui care cumpără călătorii „all inclusive” a dreptului la o protecție efectivă împotriva riscurilor de insolvență și de faliment ale organizatorilor și, în special, rambursarea sumelor achitate și repatrierea.
3. Articolul 8 permite statelor membre să adopte norme mai restrictive, însă numai în cazul în care acestea oferă o protecție sporită consumatorului.
4. În cauza de față, potrivit informațiilor transmise de autoritățile naționale în cursul procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, legislația italiană în discuție are drept obiectiv asigurarea posibilității de recuperare, pentru bugetul de stat, a sumelor plătite consumatorilor și, prin urmare, de preservare a intereselor financiare ale statului, mai degrabă decât garantarea unei protecții sporite a celor care cumpără călătorii „all inclusive”.
5. Deși înțelege interesul Italiei de a asigura o gestionare sănătoasă și echilibrată a Fondului de garanție, prin facilitarea acțiunii în regres a acestuia împotriva operatorului turistic, Comisia consideră că această măsură, prin faptul că impune un termen imperativ pentru prezentarea cererii de intervenție a Fondului, introduce o condiție susceptibilă să îl priveze pe consumator de drepturile garantate de Directiva 90/314.
6. Este adevărat că, astfel cum susțin autoritățile italiene, consumatorul poate să introducă propria cerere de intervenție a Fondului de îndată ce are cunoștință despre împrejurările care riscă să împiedice executarea contractului. Pentru a se prevala de această posibilitate este totuși necesar ca acesta să aibă cunoștință despre împrejurările respective. Or, dacă se exclud situațiile în care falimentul organizatorului călătoriei este vădit deoarece este pronunțat printr-o hotărâre declarativă, în cea mai mare parte a cazurilor, consumatorul ignoră situația patrimonială exactă a operatorului. Așadar, este normal să se adreseze în primul rând acestuia din urmă pentru a obține rambursarea sumelor plătite, trimițând o scrisoare, eventual o notificare și, în sfârșit, o somație de plată. În acest mod, termenul de trei luni stabilit la articolul 5 din Decretul ministerial nr. 349/1999 riscă să fie deja cu mult depășit la momentul introducerii cererii de intervenție a Fondului de garanție, cu consecința de a-l lipsi pe consumator de dreptul de a obține rambursarea sumelor plătite.

7. Pentru a remedia neîndeplinirea obligațiilor constatată în prezenta procedură, autoritățile italiene și-au anunțat mai întâi intenția de a extinde de la 3 la 12 luni termenul de prezentare a cererii de intervenție a Fondului, iar apoi de a-l suprima.
8. În plus, acestea au publicat în Jurnalul oficial al Republicii Italiene un comunicat prin care informau persoanele interesate că, în așteptarea abrogării termenului în discuție, în scopul asigurării protecției consumatorilor, cererile de acces la Fondul de garanție pot fi introduse în orice moment.
9. Comisia consideră că aceste măsuri, deși reprezintă o tentativă laudabilă de a remedia consecințele încălcării contestate, nu sunt suficiente pentru a înlătura riscul de lipsire a celui care cumpără o călătorie „all inclusive” de dreptul la o protecție efectivă în caz de faliment al organizatorului.
10. Pentru a asigura pe deplin securitatea juridică, permițând astfel particularilor să cunoască întinderea drepturilor lor și să se prevaleze de acestea în fața instanțelor de judecată, dispozițiile unei directive trebuie să fie puse în aplicare cu eficacitate, în mod specific și cu o claritate incontestabile și nu prin intermediul unor simple practici administrative, care prin natura lor pot fi modificate în mod discreționar de administrația națională.
11. Coexistența, în ordinea juridică italiană, pe de o parte, a unei dispoziții care nu a fost niciodată abrogată în mod formal și care prevede, sub sancțiunea decăderii, un termen de trei luni pentru introducerea cererii de intervenție a Fondului, și, pe de altă parte, a unui comunicat al administrației care invită să nu se țină seama de acest termen creează o situație evidentă de insecuritate pentru cei care cumpără călătorii „all inclusive”.

(¹) Directiva 90/314/CEE a Consiliului din 13 iunie 1990 privind pachetele de servicii pentru călătorii, vacanțe și circuite (JO L 158, p. 59, Ediție specială, 13/vol. 9, p. 248).

Cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare introdusă de Symvoulio tis Epikrateias la 2 aprilie 2009 — Enosi Efopliston Aktoploias, ANEK, Minoïkes Grammes, N. E.Lesbou, Blue Star Ferries/Ypourgos Emporikis Naftilias și Ypourgos Aigaïou

(Cauza C-122/09)

(2009/C 141/52)

Limba de procedură: greaca

Instanța de trimitere

Symvoulio tis Epikrateias

Părțile din acțiunea principală

Reclamante: Enosi Efopliston Aktoploias, ANEK, Minoïkes Grammes, N. E.Lesbou, și Blue Star Ferries

Pârâte: Ypourgos Emporikis Naftilias și Ypourgos Aigaïou

Întrebările preliminare

- 1) Potrivit articolului 10 al doilea paragraf CE și articolului 249 al doilea paragraf CE: i) Legiuitorul elen este obligat, pe perioada exceptării temporare până la 1 ianuarie 2004 de la aplicarea Regulamentului nr. 3577/92 al Consiliului din 7 decembrie 1992 de aplicare a principiului liberei circulații a serviciilor la transporturile maritime în interiorul statelor membre (cabotaj maritim) (JO L 364, p. 7, Ediție specială 06/vol.2, p. 83), exceptare referitoare la Grecia și introdusă prin articolul 6 alineatul (3) din acest regulament, să se abțină de la a adopta dispoziții care pot compromite grav aplicarea deplină și efectivă în Grecia a Regulamentului nr. 3577/92 după 1 ianuarie 2004? ii) Particularii au dreptul de a invoca regulamentul în discuție pentru a contesta validitatea dispozițiilor adoptate de legiuitorul elen înainte de 1 ianuarie 2004 în cazul în care aceste dispoziții naționale compromit grav aplicarea deplină și efectivă în Grecia a acestui regulament după 1 ianuarie 2004?
- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, deplina aplicare în Grecia a Regulamentului nr. 3577/92 după 1 ianuarie 2004 este grav compromisă în urma adoptării de către legiuitorul elen înainte de 1 ianuarie 2004 a unor dispoziții cu caracter complet și permanent, a căror ieșire din vigoare nu este prevăzută pentru 1 ianuarie 2004 și care sunt incompatibile cu dispozițiile Regulamentului nr. 3577/92?
- 3) În cazul unui răspuns afirmativ la prima și la a doua întrebare, articolele 1, 2 și 4 din Regulamentul (CEE) nr. 3577/92 permit adoptarea unor dispoziții naționale potrivit cărora armatorii pot furniza servicii de cabotaj maritim numai pe linii determinate, stabilite anual de autoritatea națională competentă în materie, după eliberarea unei autorizații administrative în cadrul unui sistem de autorizare ce prezintă următoarele caracteristici: i) se aplică fără distincție pentru toate liniile care deservește insulele, ii) autoritățile naționale competente au posibilitatea de a admite o cerere de eliberare a unei autorizații la înființarea unei linii, aducând modificări unilaterale, în mod discreționar și fără definierea prealabilă a criteriilor aplicate, ale elementelor cererii referitoare la frecvența și perioada de întrerupere a serviciului, precum și la prețul închirierii navelor?
- 4) În cazul unui răspuns afirmativ la prima și la a doua întrebare, o reglementare națională care prevede că armatorul căruia administrația i-a eliberat o autorizație de punere în serviciu a unei nave pe o linie determinată (admițând cererea acestuia în forma inițială sau cu modificări prelabile ale unor elemente ale cererii, acceptate de armator) este obligat în principiu să presteze serviciul fără întreruperi pe linia respectivă pentru întreaga perioadă anuală a serviciului și că, pentru a garanta îndeplinirea acestei obligații, armatorul trebuie, înainte de introducerea serviciului, să depună o scrisoare de garanție care este executată total sau parțial în cazul neîndeplinirii sau al îndeplinirii necorespunzătoare a obligației în discuție, conține o restricție nepermisă privind libera prestare a serviciilor în sensul articolului 49 CE?